

## VUODEN 2025 TYÖELÄKEVAKUUTUSMAKSUN VAHVISTAMINEN

Työntekijän eläkelain (TyEL) mukainen työeläkevakuutusmaksu määräytyy sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien laskuperusteiden mukaan. Perusteet vahvistetaan työeläkevakuutusyhtiöiden hakemuksesta.

### Hakemuksen sisältö

Työeläkevakuutusyhtiöiden hakemuksen mukaan vuoden 2025 keskimääräinen TyEL:n mukainen perittävä työeläkevakuutusmaksu (TyEL-maksu) olisi 24,85 prosenttia palkkasummasta. Vuoden 2025 maksu sisältää työntekijän eläkelain mukaisen vakuutusmaksun tilapäisestä alentamisesta vuonna 2020 (195/2020) annetun lain 1 § 2 momentin mukaisen työeläkemaksun alennuksesta syntyneen vajeen kuolettamista 0,45 prosenttiyksikköä. Vuoden 2025 maksu ja alennuksen kuoletus ovat 0,04 prosenttiyksikköä suuremmat kuin vuonna 2024.

Vuonna 2020 työeläkevakuutusmaksun tasosta säädettiin kesken vuotta poikkeuksellisesti lailla työntekijän eläkelain mukaisen vakuutusmaksun tilapäisestä alentamisesta vuonna 2020 (195/2020). Kyseisellä lailla alennettiin TyEL-maksua 1.5.2020 alkaen 2,6 prosenttiyksikköä ja alennus oli voimassa vuoden 2020 loppuun asti. Maksualennus kohdistui työeläkevakuutusmaksun työnantajan osuuteen eikä alennuksella ollut vaikutusta työntekijän työeläkevakuutusmaksuun. Lailla helpotettiin yksityisellä sektorilla toimivien työnantajien asemaa koronaviruspandemian aiheuttamassa tilanteessa.

Työntekijän eläkelain mukaisen vakuutusmaksun tilapäisestä alentamisesta vuonna 2020 annetun lain mukaan työeläkemaksun alennuksesta syntynyt vaje maksukertymään kuoletetaan korottamalla työnantajan työeläkevakuutusmaksua vuosina 2022–2025 siten, että tilapäisen alennuksen vaikutus saataisiin täysimääräisesti kompensoitua. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen tasausvastuun pienentymisen euromäärästä (851/2021) mukaan työeläkemaksun tilapäisestä alennuksesta syntyneen vajeen kokonaismäärä on 1 075 miljoonaa euroa. Vaje kuoletetaan korottamalla työnantajan työeläkevakuutusmaksua arvion mukaan noin 0,45 prosenttiyksikköä per vuosi. Vuonna 2025 tilapäistä maksualennusta kuoletetaan neljättä ja viimeistä kertaa. Eläketurvakeskuksen arvion mukaan kuoletusten kokonaismäärä vuosina 2022–2025 kattaa työeläkemaksun tilapäisestä alennuksesta vuonna 2020 syntyneen vajeen kokonaismäärän 1 075 miljoonaa euroa.

### Vuoden 2025 työeläkevakuutusmaksun osat

Työeläkevakuutusmaksu muodostuu vanhuuseläke-, työkyvyttömyyseläke- ja tasausosasta. Lisäksi maksulla katetaan työeläkevakuutusyhtiön hallintokulut, lakisääteiset maksut ja maksutappiot. Maksun vanhuuseläkeosa ja työkyvyttömyyseläkeosa on määritelty työntekijän iästä ja vanhuuseläkeosa myös sukupuolesta riippuvaksi. Tämä ei vaikuta kuitenkaan kokonaismaksuun samankokoisilla ja samaan työkyvyttömyysmaksuluokkaan kuuluvilla työnantajilla, koska erot tasataan maksun tasausosalla.

### *Vanhuuseläkeosa*

Esityksen mukaan maksun vanhuuseläkeosa olisi 3,67 prosenttia palkkasummasta vuonna 2025. Tämä olisi 0,05 prosenttiyksikköä korkeampi kuin edellisvuonna, koska vanhuuseläkeosan suuruus kasvaa vähitellen eliniän ja vanhempien ikäluokkien osuuden kasvaessa.

### *Työkyvyttömyyseläkeosa*

Maksun työkyvyttömyyseläkeosaksi esitetään 0,70 prosenttia palkkasummasta, mikä on 0,1 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuonna 2024. Kyseisellä maksulla työkyvyttömyyseläkkeitä varten perittävän maksutulon oletetaan olevan pienempi kuin oletettu eläkemeno. Työkyvyttömyyseläkeliikkeen tuloksen vuonna 2025 ennakoitaan olevan keskimäärin -0,09 prosenttia palkoista.

### *Muut maksun osat*

Vuodesta 2023 alkaen vakuutusmaksun hoitokustannusosa on määritelty työeläkeyhtiökohtaisissa laskuperusteissa, joille on haettu sosiaali- ja terveysministeriön vahvistus erikseen. Työeläkeyhtiöille vahvistettujen perusteiden mukaisten hoitokustannusosien tason arvioidaan olevan vuonna 2025 keskimäärin noin 0,17 % palkoista (0,19 % vuonna 2024). Hoitokustannusosan lisäksi pienten vakuutusten osalta tasauksesta tulevaa korvausta käytetään muiden kuin vakuutusten hankinnan liikekulujen kattamiseen. Maksun työkyvyttömyyseläkeosasta tulevaa korvausta, joka perustuu työkyvyttömyyseläke- ja kuntoutuspäätösten määriin, käytetään vastaaviin kuluihin. Lisäksi liikekulujen kattamiseen käytetään TyEL-toiminnan kumulatiivista ylijäämää.

Lakisääteisten maksujen osalla katetaan Eläketurvakeskuksen kustannukset, työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan oikeushallintomaksu ja Finanssivalvonnan valvontamaksu. Näiden taso on hieman noussut eli noin 0,046 % palkoista (0,044 % vuonna 2024).

Maksutappio-osan suuruus riippuu vakuutuksenottajan palkkasummasta. Maksutappio-osa on keskimäärin noin 0,08 % palkoista (0,07 % vuonna 2024).

### *Hyvitykset*

Vakavaraisuuspääomaan karttuneesta tuotosta annetaan osa vakuutusmaksun alennuksena eli hyvityksinä. Hakemuksen mukaan hyvitysten arvioidaan olevan vuonna 2025 keskimäärin 0,5 prosenttia, eli hyvitysten arvioidaan kasvavan 0,1 prosenttiyksikköä vuodesta 2024.

Hyvitysten lopullinen taso määräytyy kunkin työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuusaseman perusteella hetkellä 31.12.2024.

### *Tasausosa*

Vakuutusmaksun tasausosalla kustannetaan se osa kunkin vuoden eläkemenosta, jota ei ole rahastoitu. Näiden eläkkeenosien kustantamisesta vastaavat eläkelaitokset yhdessä. Käytännössä tasausosan suuruus määräytyy sovitun maksutason ja muiden

osien<sup>1</sup> erotuksena. Vakuutusmaksun tasausosalle esitetään arvoa 20,69 prosenttia. Tasausosa sisältää työntekijän eläkelain mukaisen vakuutusmaksun tilapäisestä alentamisesta vuonna 2020 annetussa laissa säädetyn maksun alennuksen kuoletuksen. Muutokset maksun vanhuuseläkeosassa, työkyvyttömyyseläkeosassa, keskimääräisessä hoitokustannusosassa sekä hyvityksissä kasvattavat yhteensä maksun tasausosaa 0,21 prosenttiyksiköllä vuodesta 2024.

Keskimääräiset maksun osat olisivat siten:

	2022	2023	2024	2025
Vanhuuseläkeosa	3,58	3,60	3,62	3,67
Työkyvyttömyyseläkeosa	1,05	0,90	0,80	0,70
Tasausosa	20,37	20,57	20,48	20,69
Muut osat	0,6	0,37	0,31	0,29
Hyvitykset	-0,8	-0,6	-0,4	-0,5
Keskimääräinen perittävä maksu	24,85	24,84	24,81	24,85
Työnantajan osuus keskimäärin	17,4	17,4	17,34	17,38
Alle 53- ja yli 62-vuotiaan työntekijän osuus	7,15	7,15	7,15	7,15
53–62-vuotiaan työntekijän osuus	8,65	8,65	8,65	8,65

Työeläkevakuutusmaksun keskimääräiseksi perittäväksi maksuksi muodostuisi 24,85 prosenttia vuonna 2025. Työntekijän maksuosuuksiin ei tulisi muutosta siitä, mitä vuodelle 2024 vahvistettiin. Nykyinen 53–62-vuotiaiden työntekijöiden maksu on 1,5 %-yksikköä suurempi kuin muiden työntekijöiden maksu viimeisen kerran vuonna 2025. Työnantajan keskimääräinen maksuosuus olisi 17,38 prosenttia vuonna 2025.

### **Muut hakemuksen asiat**

Laskuperusteeseen esitetään lisäksi osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun laskentaan liittyvän tasauskertoimen arvo vuodelle 2023.

### **Annetut lausunnot**

Esityksestä on pyydetty lausunnot Eläketurvakeskukselta ja Finanssivalvonnalta. Kyseisillä tahoilla ei ole huomautettavaa hakemuksesta.

<sup>1</sup> Kaikki muut osat vähennettynä hyvityksillä.

## **Tulevaisuuden näkymiä**

Eläketurvakeskuksen lokakuussa 2022 julkaiseman pitkän aikavälin laskelman mukaan työeläkevakuutusmaksun taso säilyisi vakaana 2040-luvulle saakka ja sen jälkeen siihen kohdistuisi tasaisesti kohoava nousupaine. Laskelman perusteella työeläkejärjestelmän rahoitustilanne näyttää positiivisemmalta kuin edellisen, vuonna 2019 julkaistun laskelman mukaan. Matala syntyvyys ja sijoitustuottojen epävarmuus voivat kuitenkin tuoda rahoitukseen haasteita tulevina vuosikymmeninä. Tämän vuoksi pääministeri Orpon hallitusohjelman mukaisesti on käynnistetty kolmikantainen selvitystyö työeläkejärjestelmän muutoksiksi rahoituksellisen kestävyuden varmistamiseksi ja riittävän etuustason turvaamiseksi. Selvitystyön määräaika on 31.1.2025.

## **Esitys**

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö on tutkinut hakemuksen ja katsoo, että se tulisi vahvistaa sellaisenaan.